Mogę powiedzieć „nie”

Wybory, odwaga i chrześcijańska nadzieja • Dn 3:13–18; 1 Tes. 5:21

Myśl przewodnia

Wolno mi odmówić czegoś krzywdzącego i poprosić o bezpieczną pomoc.

Opowieść i opracowanie dla uczestnika

Czasem ktoś mówi: „Zrób to samo co my!”. Możemy wtedy nie wiedzieć, co odpowiedzieć. Warto pamiętać, że wolno nam odmówić, gdy proponowana zabawa jest zła albo niebezpieczna.

W Biblii jest historia trzech przyjaciół, których król chciał zmusić do postępowania wbrew ich wierze. Przyjaciele nie zgodzili się. Dorośli pomogą nam poznać tę historię spokojnie, bez strasznych obrazów.

Możemy powiedzieć: „Nie chcę”, „Przestań” albo „Potrzebuję pomocy”. Gdy ktoś mimo odmowy nadal nas naciska, można odejść i znaleźć zaufaną dorosłą osobę.

Czasem ktoś mówi: „Zrób to, bo ja tak chcę”. Możesz powiedzieć „nie”, jeśli coś jest niebezpieczne lub cię przestrasza. Możesz odejść i znaleźć bezpiecznego dorosłego. Odwaga to także wołanie o pomoc. W naszej zabawie ćwiczymy krótkie słowa, bez strasznych scen.

Bycie odważnym czasem oznacza głośne wołanie o pomoc. Każde dziecko zasługuje na to, by ktoś potraktował je poważnie.

Cele lekcji

• Potrafi powiedzieć proste „nie, dziękuję” i „stop”.

• Wskazuje dorosłego, do którego może zwrócić się o pomoc.

• Rozpoznaje przykłady niebezpiecznej presji w zabawie.

• Potrafi odpowiedzieć: Co możesz powiedzieć, gdy ktoś namawia cię do niebezpiecznej zabawy?

Przebieg zajęć

Otwarcie i pytanie — 3 min

Przygotuj dwa ilustracyjne przykłady i rozpocznij spokojną rozmowę: Co mogę zrobić, kiedy ktoś namawia mnie do krzywdzenia? Pozwól odpowiedzieć wskazaniem obrazka, gestem lub w milczeniu.

Czytanie tekstu i kontekst — 6 min

Opowiedz własnymi słowami o fragmencie Dn 3:13–18; 1 Tes. 5:21. Trzej towarzysze Daniela odmawiają udziału w nakazanym przez króla oddawaniu czci posągowi. Mówią jasno, że nawet gdy nie otrzymają ratunku, nie zmienią przekonań pod przymusem. Nowy Testament zachęca do badania wszystkiego i zachowywania tego, co dobre. Odczytaj krótki i odpowiedni dla wieku urywek z Biblii. Nie używaj scen przemocy ani katastrof do pobudzania emocji.

Rozmowa o znaczeniu — 4 min

Dopytaj o zachowanie bohaterów i jedną bezpieczną decyzję. Myśl do zapamiętania: Wolno mi odmówić czegoś krzywdzącego i poprosić o bezpieczną pomoc. Porównuj przykłady fikcyjne, nie prosząc o zwierzenia rodzinne.

Ćwiczenie i praktyka — 6 min

Dwie kukiełki proponują zabawy: wspólne budowanie i popychanie kolegi. Dziecko ćwiczy „nie chcę”, odsunięcie się i podejście do oznaczonego „bezpiecznego dorosłego” (prowadzącego). Nie inscenizuj zastraszania. Dopuszczaj różne formy odpowiedzi, także milczenie. Nie wywieraj presji na ujawnianie osobistych doświadczeń. Dodatkowa wskazówka dla prowadzącego: Pokaż kartę „nie”, „odchodzę”, „proszę o pomoc”.

Podsumowanie i rodzina — 3 min

Zapytaj: Co mogę zrobić, kiedy ktoś namawia mnie do krzywdzenia? Przypomnij myśl: Wolno mi odmówić czegoś krzywdzącego i poprosić o bezpieczną pomoc. W domu można: W domu wspólnie przećwiczcie trzy słowa: „nie”, „stop”, „pomóż mi”. Dorosły przyjmie je spokojnie i z szacunkiem.

Pytania i propozycje odpowiedzi

Co mogę zrobić, kiedy ktoś namawia mnie do krzywdzenia?

Powiedzieć „nie”, odejść i poprosić bezpiecznego dorosłego o pomoc.

Czy wolno powiedzieć „stop”?

Tak. Każdy ma prawo do granic i bezpieczeństwa.

Kiedy szukać dorosłego?

Kiedy ktoś naciska, straszy lub może stać się krzywda.

Co możesz powiedzieć, gdy ktoś namawia cię do niebezpiecznej zabawy?

„Nie chcę. Idę do dorosłego”.

Pomoce dydaktyczne

- Biblia w wybranym legalnie używanym przekładzie
- Karta pracy SM-G1-A-47
- kartki, tablica i przybory do rysowania
- obrazki lub bezpieczne rekwizyty

Wskazówki biblijne i wychowawcze

- Dn 3 dotyczy presji władzy wobec religijnej czci; współczesne sytuacje rówieśnicze są analogią, nie dosłowną treścią. W G5 bez pokazywania seksualnych treści i bez wymuszania zwierzeń.
- Odczytaj najwyżej kilka zdań z wybranego fragmentu. Resztę opowiedz własnymi słowami i zakończ prostą czynnością. Unikaj sprawdzianów pamięci oraz trudnych scen.
- Unikaj treści seksualnych i pornograficznych w materiałach pokazowych; każde zgłoszenie kontaktu z treściami szkodliwymi potraktuj spokojnie.
- W Dn 3:16–18 istotne są słowa „a nawet jeśli nie”. Bohaterowie nie traktują wiary jako gwarancji uniknięcia niebezpieczeństwa. Nie obiecuj uczniom, że dobre zachowanie zawsze uchroni przed cierpieniem.
- Król wykorzystuje władzę, widowisko i zagrożenie. Zwróć uwagę na mechanizm wymuszania zgody; opowieść ma tło historyczne, a nie jest poleceniem szukania konfrontacji.
- 1 Tes. 5:21 zachęca do badania przekazów. W starszych grupach można przeanalizować manipulację emocjami, presję rówieśników, algorytmiczne podpowiedzi i wiarygodność źródeł.
- W grupie 13–15 lat omawiaj pornografię wyłącznie w kontekście granic, zgody, uprzedmiotowienia, ochrony prywatności i szukania pomocy; bez opisu lub pokazywania treści seksualnych.

• Nie zachęcaj dzieci do ryzykownego sprzeciwiania się dorosłym. Ćwicz bezpieczną odmowę, odchodzenie z niebezpiecznej sytuacji i korzystanie z pomocy zaufanych dorosłych.

• W grupie najstarszej temat pornografii omawiaj bez drastycznych przykładów, zdjęć lub oceniania młodzieży. Najważniejsze są bezpieczeństwo, zgoda i dostęp do odpowiedzialnej pomocy.

• Dn 3 dotyczy presji politycznej i religijnej. Zastosowanie do algorytmów, pornografii i mediów to analogia, którą należy nazwać wprost; nie demonstruj treści pornograficznych.

• RED. II: Dn 3 dotyczy presji władzy wobec religijnej czci; współczesne sytuacje rówieśnicze są analogią, nie dosłowną treścią. W G5 bez pokazywania seksualnych treści i bez wymuszania zwierzeń.

• Teksty do porównania: Dn 3:13–18; 1 Tes 5:21; Prz 22:3

Kontynuacja w domu

Przećwiczcie życzliwą odmowę udziału w niebezpiecznej zabawie.